

بهای افتراق

مذاکرات مجلس شورای ملی - حالیه ۲۰۰ ریال

مذاکرات مجلس سنا ۲۰۰

آگهی ها ۶۰۰

مذاکرات مجلسین و آگهی ها ۹۰۰

روزنامه رسمی کشور شاهنشاهی ایران

شامل کلیه قوانین مصوبه و مقررات - گزارش کمیسیونها - صورت مشروح مذاکرات مجلس - اخبار مجلس - انتصابات - آگهی های رسمی و قانونی

شماره ۲۹۷۶

شنبه ۹ اردیبهشت ماه ۱۳۳۴

سال یازدهم

شماره مسلسل ۱۱۲

دوره هجدهم مجلس شورای ملی

مذاکرات مجلس شورای ملی

جلسه ۱۱۲

صورت مشروح مذاکرات مجلس روز یکشنبه

۳ اردیبهشت ماه ۱۳۳۴

فهرست مطالب :

- ۱- تصویب صورت مجلس
  - ۲- موکول شدن جواب آقایان شوشتری و خلمتبری ببعد
  - ۳- اخذ رأی و انتخاب دوفقره عضویت هیئت نظارت اندوخته اسکناس
  - ۴- قرائت اسامی اعضای کمیسیون های منتخبه از شعب
  - ۵- مذاکره در گزارش کمیسیون اقتصاد ملی راجع بجلب سرمایه های خارجی
  - ۶- تعیین موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه
- مجلس دو ساعت و ۱۵ دقیقه پیش از ظهر بریاست آقای رضا حکمت تشکیل گردید

۱- تصویب صورت مجلس

رئیس - صورت غائبین جلسه قبل قرائت میشود

(بشرح زیر خوانده شد)

غائبین با اجازه - آقایان : سرمد ، نقابت ، دکتر شاهکار ، جلیوند ، خاک از ، عبدالرحمن فرامرزی ، محمودی ، سلطاننمراد بختیار ، احمد صفائی ، گبو غائبین بی اجازه - آقایان : خزیمه علم ، مکرّم ، شادلو ، سعیدی ، میر اشرافی ، پناهی ، کدیور ، دکتر افشار امیراحتمشامی

دیر آمدگان و زود درفتگان با اجازه - آقایان : تفضلی چهل دقیقه ، مهندس ظفره ۴ دقیقه ، قوامی ۵ دقیقه ، دکتر عبده ۴ دقیقه ، دکتر سعید حکمت ۵ دقیقه ، اکبره ۴ دقیقه ، مهندس جفردی ۵ دقیقه

ارباب یکساعت ، عبدالحمید بختیار یک ساعت ، صادق بوشهری یکساعت ، تیمورتاش یکساعت ، نثقه الاسلامی یکساعت ، پور سرتیب یکساعت ، شقیعی یکساعت ، بزرگ ابراهیمی یکساعت و بیست دقیقه ، پیراسته یکساعت و ۵ دقیقه ، افشار صادقی یک ساعت و ۴ دقیقه ، حمیده دوساعت

غائبین در رأی - آقایان : تجدد ، دهقان ، موسوی ، محمود افشار ، حائری زاده ، حشمتی ، اریه ، اخوان ، مهندس شاهرخشاهی

رئیس - نسبت بصورت مجلس نظری نیست ؟ (اظهاری نشد) صورت مجلس جلسه قبل تصویب شد

۲- موکول شدن جواب

سؤالات آقایان : شوشتری و خلمتبری به بعد

رئیس - امروز سؤالات مطرح است

آقای شوشتری بفرمائید

شوشتری - بسم الله الرحمن الرحیم بنده يك سؤال کرده بودم از دولت گذشته که عیناً بر سؤال خود در جلسه اسبق باقی ماندم و استدعا کردم که سؤال را بفرستند برای دولت حاضر جواب بدهند در موعد مقرروای چون هم ماه مبارک رمضانست و هم دی در من اطلاع دادند که این دو سؤال یکی راجع بمعادن سبزوآر و میزان معادن و اجاره معادن و وضعیت فعلی که کدام مال اشخاص است و کدام مال دولت است این بحث مفصلی دارد چون فعلاً آماده نیستم و بطوری که جناب آقای وزیر دارائی هم فرمودند جواب آن را کاملاً حاضر کرده اند من هر دو سؤال را استدعا میکنم بگذارید برای بعد از ماه مبارک رمضان با این ترتیب که جناب آقای وزیر دارائی در نظر داشته باشند جواب سؤال مهم نباشد فرض از سؤال و جواب فهمیدن موضوع است و استحضار يك عده ای کد حقیقه از راه راست منحرف می شوند باید ارشاد بشوند راه راست را ببینند شما باید بطور تحقیق بمن جواب بدهید معادن چقدر است وام های صنعتی چقدر است کارخانه های این مملکت چه مقدار است چه اشخاصی بول گرفته اند آیا بول هارا بمصرف رسانده اند یا خیر استدعا دارم جواب سؤال را بگذارید برای بعد از ماه رمضان (عبدالصاحب صفائی - بسیار خوب است) چونکه سؤال من مفصل است و باید جواب مفصل بمن داده بشود دیروز هم کبمن اطلاع داده شد عرض کردم میگذارم برای بعد از ماه مبارک رمضان

رئیس - بسیار خوب شما دو سؤال داشتید یکی از وزارت دارائی دیگری از وزارت اقتصاد ملی

شوشتری - هر دو راعرض کردم چون من حالا جزو اقلیت هستم باید جواب سؤال را بطور مفصل بدهند

رئیس - آقای خلمتبری سؤال از وزارت کشور کرده بودند

خلعت بری - بنده صرف نظر کردم رئیس - سؤالات سه چهار فقره است که آقایان حالا حاضر نیستند بنا بر این وارد دستور میشویم امروز دوفقره برای عضویت هیئت نظارت بانك باید انتخاب شوند

اردلان - سؤال بنده را راجع بشهر - داری مطرح بفرمائید

رئیس - نوبت آن امروز نبود در جلسه پیش فرستاده شد باید دولت حاضر شود بعد مطرح شود

۳- اخذ رأی و انتخاب

دوفقره جهت عضویت

هیئت نظارت اندوخته اسکناس

رئیس - شروع میشود با انتخاب دوفقره جهت عضویت هیئت نظارت بانك. بدو سه نفر بحکم قرعه برای نظارت در انتخاب معین میشود

(اقتراع بعمل آمد آقایان رستم گبو - ارسلان خلعت بری - بیات ماکو (حاضر نبودند) شادمان (گفته شد نیستند) و مشایخی معین شدند)

رئیس - آقایان گبو - خلعت بری -

مشایخی برای نظارت تشریف بیاورند دو نفر از آقایان منشی هاهم نظارت خواهند کرد - شروع میشود با اخذ رأی برای انتخاب دوفقره جهت عضویت هیئت نظارت بانك (اسامی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل بوسیله آقای مسعودی (منشی) اعلام و اخذ رأی در محل نطق بعمل آمد)

آقایان : امیر تیمور کلای - دکتر عدل صفاری - عماد تربتی - تجدد - محمود افشار مهندس اردبیلی - باقر بوشهری - موسوی - عبدالرحمن فرامرزی - احمد فرامرزی - امید سالار - تفضلی - عزیز زنگنه - حشمتی - شوشتری - تیمورتاش - اریه - دولتشاهی -

اکبر - محمودی عباسی - ایلخانی زاده -
 دکتر وکیل - مصفا فی ذوالفقاری - سنندجی
 سهرابیان - پورسرتیب - شفیع - افشار صادقی
 بوداقیان - سرمد - رضائی - بزرگ نیا - قنات -
 آبادی خرازی - دکتر سعید حکمت - مهندس
 شاهر خشاهی - صدرزاده - غضنفری - عبدالصاحب
 صفائی - بوربور - شبیانی - دکتر جزایری -
 اورنگ - حسن کاشانیان - نراقی - فراگلو -
 اردلان - فریداراک - عرب شبیانی - صدقی -
 صارمی - کیکاوسی - درخشش - کی نژاد داراب
 توماج - امیر نیرومند - برومند - عاملی -
 دکتر مشیر فاطمی - دکتر سید امامی - سعید
 مهدی - قرشی - محمود ذوالفقاری - کاشانی
 سرافزاده - سلطانی - اخوان - دکتر حمزوی
 بهجانی - دکتر سعید - حائری - اسکندری
 سعیدی نوری - سید احمد صفائی - امامی -
 بیات ماکو - هدی - نصیری - دکتر آهی -
 شادمان - سلطان مراد بختیار - ثقة الاسلامی -
 مشایخی - خلعتبری - کبوی - یارافشار - جلیلی
 حمیدیه - صکریمی - قبادزفر - استخر -
 بزرگ ابراهیمی
 (مهره های تفتیشیه را در این رأی شماره
 شد نتیجه بدین قرار بود)
 مهره تفتیشیه ۱۰۰ اوراق رأی ۱۰۱
 رئیس - یک رأی اضافه است آراء
 را مخلوط کنید و یک رأی را بردارید
 باطل کنید
حشمتی - بنده مهره منکر فتهام
رئیس - یک مهره با آقای حشمتی
 بکنید و آن یک رأی را هم برگردانید و
 حساب کنید
 (آراء قرائت شد و نتیجه بدین قرار
 بود)
 آقای عبدالصاحب صفائی ۸۰ رأی -
 آقای عرب شبیانی ۷۰ رأی - آقای احمد
 فرامرز ۴۰ رأی - آقای دکتر پیرنیا و
 اورنگ هر یک دورای - آقایان توماج -
 فراگلو - مهندس اردبیلی - شوشتری -
 اسکندری - شادمان - اخوان - موسوی -
 دکتر سعید عاملی - نراقی - تجدد - هر یک
 یک رأی و سه سفید یک ورقه
رئیس - بنابراین آقایان صفائی و
 عرب شبیانی با اکثریت برای عضویت در
 هیئت نظارت بانک انتخاب شدند
 (ت مبارک است)
**۳- قرائت اسامی اعضاء
 کمیسیون های منتخبه از شعب**
رئیس - گزارش انتخاب کمیسیونها
 با اطلاع مجلس میرسد و فردا ساعت ده و
 نیم آقایان در مجلس حاضر میشوند و
 هیئت هیئت کمیسیونها را انتخاب میفرمایند
 (شرح ذیل قرائت شد)

کمیسیون بودجه
 شعبه اول
 رضائی - حمید بختیار
 آقایان - عاملی
 آقایان - پیراسته
 شعبه سوم
 ارباب - بوربور
 شعبه چهارم
 فاطمی - مسعودی - موسوی
 شعبه پنجم
 آقایان - اورنگ
 حشمتی - اردلان
 شعبه ششم
 جلیلی - نصیری
 کمیسیون برنامه
 شعبه اول
 آقایان - عرب شبیانی
 تیمورتاش - قبادزفر
 شعبه دوم
 آقایان - شبیانی - صدر
 شعبه سوم
 آقایان - امیر نصرت
 اسکندری - دکتر جزایری - مهندس جفرودی
 شعبه چهارم
 آقایان - صرافزاده -
 پورسرتیب - تقاضی
 شعبه پنجم
 آقایان - سعیدی نوری
 نراقی - محمود افشار
 شعبه ششم
 آقایان - سلطان مراد
 بختیار - دکتر پیرنیا - دکتر سید امامی
 کمیسیون امور خارجه
 شعبه اول
 آقایان - عرب شبیانی
 رضائی - تیمورتاش
 شعبه دوم
 آقایان - دولت شاهی
 فرود - زنگنه
 شعبه سوم
 آقایان - صارمی
 مرآت اسفندیاری - محسن اکبر
 آقایان - ثقة الاسلامی
 حائری زاده - دکتر آهی
 شعبه پنجم
 آقایان - حشمتی
 اردلان - سلطانی
 شعبه ششم
 آقایان - باقر بوشهری
 سنندجی - محمود ذوالفقاری
 کمیسیون دادگستری
 شعبه اول
 آقایان - افشار - قنات
 آبادی - صدقی
 شعبه دوم
 آقایان - نورالهدین امامی - برومند
 عماد تربتی
 شعبه سوم
 آقایان - پیراسته - صارمی
 دکتر شاهکار
 شعبه چهارم
 آقایان - احمد صفائی - اخوان
 حائری زاده
 سعیدی نوری
 فرامرز - نقابت
 کمیسیون دارائی
 شعبه اول
 آقایان - معین زاده - خرازی
 سعید مهدی
 شعبه دوم
 آقایان - دکتر پیرنیا - سهرابیان
 محمودی

مهندس اردبیلی
 شعبه ششم - آقایان - امیر تیمور کلای
 باقر بوشهری - امید سالار
 کمیسیون فرهنگ
 شعبه اول
 آقایان - قنات آبادی
 توماج - دکتر نیرومند
 شعبه دوم
 آقایان - برومند - صدرزاده
 سهرابیان
 شعبه سوم
 آقایان - دکتر سعید
 دکتر جزایری - استخر
 شعبه چهارم
 آقایان - عبدالصاحب
 صفائی - احمد صفائی - جلیلود
 شعبه پنجم
 آقایان - سلطانی - سعیدی
 مهندس اردبیلی
 شعبه ششم
 آقایان - زرخش - دکتر
 پیرنیا - دکتر سید امامی
 کمیسیون تحقیق
 شعبه اول
 آقایان - احمد صدقی
 فرامرز - معین زاده
 شعبه دوم
 آقایان - بزرگ ابراهیمی
 زنگنه - امیر احتشامی
 شعبه سوم
 آقایان - خزیمه علم - شوشتری
 صارمی
 شعبه چهارم
 آقایان - پورسرتیب
 سالار بهزادی - ثقة الاسلامی
 شعبه پنجم
 آقایان - سعید حکمت - افخمی
 سلطانی
 شعبه ششم
 آقایان - عبدالرحمن فرامرز
 نقابت - دکتر افشار
 کمیسیون بهداری
 شعبه اول
 آقایان - دکتر نیرومند
 دکتر وکیل
 شعبه دوم
 آقایان - صدرزاده - مصطفی
 ذوالفقاری
 شعبه سوم
 آقایان - امیر نصرت
 اسکندری - حکمت
 شعبه چهارم
 آقایان - دکتر آهی
 سالار بهزادی
 شعبه پنجم
 آقایان - نورالهدین - امامی - عماد تربتی
 شعبه ششم
 آقایان - دکتر سعید
 امیر نصرت اسکندری
 شعبه چهارم
 آقایان - حائری - زاده - دکتر آهی
 شعبه پنجم
 آقایان - اردلان - اورنگ
 شعبه ششم
 آقایان - سنندجی - امیر تیمور کلای
 کمیسیون عرایض
 شعبه اول
 آقای - کاشانی
 شعبه دوم
 آقای - بهادری
 شعبه سوم
 آقای - شوشتری
 شعبه چهارم
 آقای - عبدالصاحب
 شعبه پنجم
 آقای - خلعتبری
 شعبه ششم
 آقای - محمود
 ذوالفقاری

شعبه دوم آقایان
 دکتر پیرنیا
 شعبه سوم
 سرمد - مکریم
 شعبه چهارم
 میراشرافی
 جلیلود
 شعبه پنجم
 صادق نراقی - شادلو
 شعبه ششم
 فریداراک
 اینده سالار
 کمیسیون نظام
 شعبه اول
 آقایان - توماج - دکتر
 وکیل
 شعبه دوم
 ایلخانی زاده
 بزرگ ابراهیمی
 شعبه سوم
 افشار صادقی
 شوشتری
 شعبه چهارم
 کیکاوسی
 غضنفری
 شعبه پنجم
 صفاری - بیات
 ماکو
 شعبه ششم
 دکتر افشار
 نادعلی کریمی
 کمیسیون پست و تلگراف
 شعبه اول
 آقایان - کاشانی
 شاهر خشاهی
 شعبه دوم
 آقایان - بهادری
 دولت شاهی
 شعبه سوم
 آقایان - محسن اکبر
 فراگلو
 شعبه چهارم
 آقایان - دکتر مشیر
 فاطمی - سالار بهزادی
 شعبه پنجم
 آقایان - شادلو
 پناهی
 شعبه ششم
 آقایان - داراب
 بختیار
 کمیسیون همکاری مجلسین
 شعبه اول
 آقایان - خرازی
 قنات آبادی
 شعبه دوم
 آقایان - نورالهدین - امامی - عماد تربتی
 شعبه سوم
 آقایان - دکتر سعید
 امیر نصرت اسکندری
 شعبه چهارم
 آقایان - حائری - زاده - دکتر آهی
 شعبه پنجم
 آقایان - اردلان - اورنگ
 شعبه ششم
 آقایان - سنندجی - امیر تیمور کلای
 کمیسیون عرایض
 شعبه اول
 آقای - کاشانی
 شعبه دوم
 آقای - بهادری
 شعبه سوم
 آقای - شوشتری
 شعبه چهارم
 آقای - عبدالصاحب
 شعبه پنجم
 آقای - خلعتبری
 شعبه ششم
 آقای - محمود
 ذوالفقاری

کمیسیون معاشات
 شعبه اول
 آقای - دکتر نیرومند
 شعبه دوم
 عاملی
 شعبه سوم
 کدیور
 شعبه چهارم
 سالار بهزادی
 شعبه پنجم
 ابراهیمی
 شعبه ششم
 نصیری
شوشتری - اجازه بفرمائید یک
 عرضی داشتم ، از شعبه سوم کسی را برای
 کمیسیون همکاری تعیین نکردیم
دکتر جزایری - آقای دکتر
 عمید واسکندری را انتخاب کردیم
رئیس - آقای بیات ماکو اسم شما
 جزو کمیسیون راه از شعبه پنجم هست و
 قرائت هم شد متوجه نشده اید
بیات ماکو - معذرت میخواهم
**همه مذاکره در گزارش
 کمیسیون اقتصاد ملی
 راجع بجلب سرمایه های
 خارجی و تصویب آن**
رئیس - حالا پیشنهادات ماده ۴ از
 لایحه جلب سرمایه های خارجی قرائت
 میشود
 پیشنهاد آقای کی نژاد
 (شرح زیر خوانده شد)
 پیشنهاد میکنم ماده ۴ بدین ترتیب
 اصلاح بشود
 صاحب سرمایه مجاز است که هر
 سه ماهه سود ویژه حاصل از بکار انداختن
 سرمایه خود را در ایران بماند از وی که
 سرمایه را بایران و از آن نموده است طبق
 آیین نامه مذکور در ماده ۴ از ایران
 خارج نماید
وزیر دارائی - مشابه نیست
داراب - این دو تا پیشنهاد تقریباً
 مشابه است
رئیس - آقای داراب
داراب - بنده منظور دیگری از
 این پیشنهاد داشته ام
رئیس - چه منظوری توضیح بفرمائید
داراب - البته آقایان از اهمیت
 جلب سرمایه خارجی مطلع هستند ولی
 متأسفانه باید عرض کنم جز اینکه جنبه های
 مثبت آن تذکر داده شد تذکرات دیگری
 کسی نداد اینجا آقایان البته بمصالح
 اقتصادی واقف هستند و می دانند
 که جلب سرمایه خارجی علاوه بر جنبه های
 منفی در بعضی شرایط که نمیخواهم اینجا
 عرض کنم و آقای وزیر دارائی بسیار خوب
 متوجه هستند در بعضی موارد جنبه های
 مضر هم ممکن است داشته باشد مخصوصاً
 از نظر رقابت با سرمایه های ملی حال این
 شرایط چه هست؟ فقط بطور کلی عرض
 میکنم این شرایط یکی این است که همیشه
 آقای وزیر دارائی که وزیر دارائی خوبی
 هستند و وطن پرست هستند تشریف داشته
 باشند حکومت جناب آقای علاء هم که
 حکومت ادامه دهنده حکومت سابق است
وزیر دارائی - بنده خیال میکنم

آقای کی نژاد دچار اشتباه شده اند برای
 اینکه کارخانه ای که می آید لازم نیست که
 بدلال تقویم کنند قیمت این کارخانه را
 تبدیل بریال کنند فرض بکنید یک کارخانه
 بیاورند و سه میلیون دلار این کارخانه اش
 را که میروند تسعیر کند دلارش را به بانک
 بفرشد و بریال ببرد که از این محل استفاده
 کند در هر صورت این جایش اینجا نیست و
 راجع بنرخ ارز جناب عالی یک سؤالی فرموده
 بودید در موقع خودش جواب عرض میکنم
 و در اینجا نفهمید که چرا مینویسد نرخ
 ارزی که میاورند بهمان نرخ صادر میکنند
 هر چه باشد به نرخ روز خواهد بود (کمی نژاد -
 سرمایه نقدی اگر آورد میتواند) بنظر
 من قید این قسمت ضرورتی ندارد تقاضا
 میکنم قانون را فرق ندهید این بالاخره
 بنرخ روز خواهد رفت نرخ ارز هم صبح
 تا شب تغییر نمیکند در هر صورت این پیشنهاد
 جایش اینجا نیست
کی نژاد - بنده مفید میدانم این
 پیشنهاد را رأی بگیرید
رئیس - یک پیشنهاد دیگری هم
 مشابه است با این پیشنهاد قرائت میشود
 (شرح زیر خوانده شد)
 پیشنهاد میکنم ماده ۴ بدین ترتیب
 اصلاح بشود
 صاحب سرمایه مجاز است که هر
 سه ماهه سود ویژه حاصل از بکار انداختن
 سرمایه خود را در ایران بماند از وی که
 سرمایه را بایران و از آن نموده است طبق
 آیین نامه مذکور در ماده ۴ از ایران
 خارج نماید
وزیر دارائی - مشابه نیست
داراب - این دو تا پیشنهاد تقریباً
 مشابه است
رئیس - آقای داراب
داراب - بنده منظور دیگری از
 این پیشنهاد داشته ام
رئیس - چه منظوری توضیح بفرمائید
داراب - البته آقایان از اهمیت
 جلب سرمایه خارجی مطلع هستند ولی
 متأسفانه باید عرض کنم جز اینکه جنبه های
 مثبت آن تذکر داده شد تذکرات دیگری
 کسی نداد اینجا آقایان البته بمصالح
 اقتصادی واقف هستند و می دانند
 که جلب سرمایه خارجی علاوه بر جنبه های
 منفی در بعضی شرایط که نمیخواهم اینجا
 عرض کنم و آقای وزیر دارائی بسیار خوب
 متوجه هستند در بعضی موارد جنبه های
 مضر هم ممکن است داشته باشد مخصوصاً
 از نظر رقابت با سرمایه های ملی حال این
 شرایط چه هست؟ فقط بطور کلی عرض
 میکنم این شرایط یکی این است که همیشه
 آقای وزیر دارائی که وزیر دارائی خوبی
 هستند و وطن پرست هستند تشریف داشته
 باشند حکومت جناب آقای علاء هم که
 حکومت ادامه دهنده حکومت سابق است
وزیر دارائی - بنده خیال میکنم

و دنبال کننده اصلاحات حکومت سابق است
 همیشه وجود داشته باشد اگر این شرایط
 موجود نباشد سرمایه داران جدید که وارد
 مملکت میشوند نرخ مزد را باندازه ای بالا
 میبرند که سرمایه های داخلی نتوانند رقابت
 بکنند و بالتبعیه رقابت آنها بقدری باشد
 که ماسجور باشیم دست از شهرها بکشیم
 و برویم بطرف دهات و اینهم معلوم نیست
 که باز بتوانیم همان وضعیت کشاورزی
 قدیم را پیدا کنیم یا خیر؟ بهر جهت این
 یک کلیاتی بود که نمایندگان معتمدین
 تذکر بدهند که آقایان در آیین بنده
 بجهت تریبی خواهد بود اما راجع به این
 پیشنهاد بترتیبی که بنده عرض کردم جمله ای
 بلین ماده اضافه شود باینکه خروج سود
 از ایران مطابق آیین نامه باشد فقط بنده
 این جمله که تا آنجا اضافه نکردم که خروج
 سود مطابق آیین نامه میباشد که بنده
 تصویب خواهد کرد منظور من از این جمله
 این است که چون در این بنده تصریح کرده
 شده است هیچ محدود شرطی برای خروج سود
 نیست و معنی از آقایان گویند از این مورد
 نگرانی داشته اند که ممکن است خروج سود
 از ایران اوضاع ارزی ما را متزلزل کند و
 یا اینکه در بعضی موارد اقتصاد ما را هم صدمه
 دچار نگرانی کند این است که بنده محدود
 بدون قید و شرط اجازه صدور سود را
 بنظر من صلاح نباشد بنابراین اگر آقای
 وزیر دارائی مایل هستند که در اینجا بنده
 و حدثن معین باشد چنانچه بنده بلام هست
 در کمیسیون اقتصاد هم موافقت فرمودند
 که در اینجا قید شود که مطابق آیین
 نامه ای که بعداً وضع خواهد شد که در اینجا
 نیست بلاین پیشنهاد موافقت بفرمایند و من
 مخصوصاً میخواهم در این ماده چهارم وقتی
 که صحبت از انتقال سود میشود جمله
 مقررات آیین نامه در اینجا ذکر شود و
 تصور میکنم زبانی داشته باشد و بعد هم دست
 وبال آقایان در کمیسیونیکه آیین نامه را
 مینویسد باز باشد
رئیس - آقای خرازی
خرازی - (مخبر کمیسیون اقتصاد)
 پیشنهادی که جناب آقای داراب نمایند
 معتمد فرمودند راجع به خروج سود
 سرمایه های خارجی که بایران می آید و یک
 اظهار نگرانی فرمودند از اینکه سرمایه
 های خارجی که بایران می آید با سرمایه های
 داخلی رقابت بکنند و ما از شهرها برویم
 توی دهات و آنجا هم نمیدانم بتوانیم زنده گی
 کنیم یا خیر بنده خدمتشان این را میخواهم
 تذکر بدهم که اگر توجه داشته باشند در
 آن هیئتی که در ماده ۲ مقرر شده که مرکب
 است از مدیر کل بانک ملی ایران و معاونین
 چند وزارت خانه و رئیس اطاق بازرگانی
 طهران برای همین منظور است اگر ما
 بتوانیم یعنی سرمایه داران داخلی
 بتوانند یک کار هائی بکنند اعم
 از تولیدات کشاورزی ، صنعتی ، معادن
 با سرمایه های خودشان عملی بکنند هیچوقت

این هیئت به سرمایه داران خارجی اجازه نخواهد داد که بیاید نظایر و مشابه اینکار هارا بکنند اینک نگران هستید راجع به سودستاد آیین نامه قید شود ملاحظه فرموده آید در ماده ۷ نوشته شده هیئت مذکور در ماده ۲ آیین نامه اش مینویسد که آن آیین نامه شامل تمام مواد این قانون است و ماده ۴ هم مشمول خواهد بود بنابراین تصور میکنم نه از نظر اینکه سرمایه داران خارجی با سرمایه های داخلی رقابت بکنند و هم از نظر اینکه در آیین نامه راجع بسود و میزان آن و طرز خروج آن قیدی نشود نگرانی نداشته باشد

رئیس - اول پیشنهاد آقای کی نژاد قرائت میشود در آیین نامه پیشنهاد آقای داراب

مشایخی - بنده بعنوان مخالف میخواستم صحبت کنم

رئیس - بفرمائید

مشایخی - موضوع جلب سرمایه های خارجی یکی از مسائلی است که از نظر کلی در این چند جلسه مورد توجه مجلس شورای ملی واقع شده و عموم آقایان معتقد هستند که یکی از طرقی که برای ترقی سطح درآمد و تولید و ایجاد کار مملکت میتوان بان توسل جست همین لایحه است بنده معتقد در مذاکراتی که میکنم چون مشروع مذاکرات و اظهار نظر آقایان در موقع وضع قانون در تفسیر قانون مؤثر است توجه داشته باشیم که خارجیانی که باین قانون علاقمند هستند از تفسیری که راجع باین قانون در مجلس میشود راجع بجلب سرمایه خارجی رویه ای اتخاذ کنیم که اعتماد کامل آنها را جلب کنیم که سرمایه هایشان را بمملکت ما بیاورند (شاهرخشاهی اینکه محال است) چرا برای اینکه سرمایه های خارجی میخواهند ایجاد درآمد کنند و خاورمیانه و بالخصوص ایران یک مملکتی است بتمام معنی مستعد و بتوان معنی میتوان در این مملکت فعالیت کرد متأسفانه در دست ایرانیها سرمایه و وسایل کار نیست اگر سرمایه بود و خودمان هم وسایل داشتیم البته توسل باین وسایل نمیکردیم اما سرمایه داران خارجی کنگاش میکنند در هر جا که بتوانند تحصیل درآمد کنند در هر مملکت که بتوانند سرمایه خودشان را بکار بیندازند بآن مملکت خواهند رفت بنابراین غیر ممکن نیست اما موضوعی که مورد بحث است دو پیشنهاد است یکی پیشنهاد آقای داراب و دیگری پیشنهاد آقای داراب بنده میخواهم عرض کنم که سرمایه دار خارجی اگر مطمئن نباشد که سودی که از سرمایه خود میبرد نتواند از مملکت خارج کند دلیل ندارد که سرمایه اش را بیاورد بکار بیندازد سرمایه دار خارجی باید حق انتقال سود ویژه سرمایه خود را داشته باشد

پیشنهاد آقای داراب هم مجدداً قرائت میشود و رای میکنیم (بشرح سابق خوانده شد)

رای میکنیم به پیشنهاد آقای داراب آقایان موافقین قیام بفرمایند (عده کمی قیام نمودند) تصویب نشد

پیشنهادی مبنی بر سکوت لایحه رسیده است. قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد مینماید لایحه جلب سرمایه های خارجی مسکوت بماند بزرگ ابراهیمی -

صدقی - احسنست

رئیس - آقای بزرگ ابراهیمی بفرمائید

بزرگ ابراهیمی - احسنست را قبلاً گویند که بعداً نگفته باشید، بنده با این مفروضات طرفدار آنرا انحصار تجارت خارجی بدست دولت در مملکت هستم این موضوع علیحدگی بماند بجای اما یک سؤال دارم بدینست که جناب آقای نایب نخست وزیر که وزیر خارجه هم هستند تشریف بردند بیرون، دنیا روی دوبلوك آید نه تلوژیک زندگی می کنند دو دسته در دنیا دارند کار می کنند یک عده آنها هستند که دولت مقصدی امر اقتصادی آنها است و آنها جماعتی هستند که اگر وارد خاک یک مملکتی بشوند قدرت اقتصادی آن مملکت را بدست آوردند تزیاده تلوژی خودشان را هم تزیق خواهند کرد بنده میترسم با معامله متقابل ای که بسا دول همجواری و همسایه داریم وقتی که ما گهتیم سرمایه خارجی بیاید بایران و در اینجا به مصرف برسد و عمل کند فوراً اگر یکی از دولی که آید تلوژی آن کمونیزم است خواست سرمایه وارد کند کی تضمین می کند که جلوی این کار گرفته شود، همین سرمایه خارجی را جلب کنیم خدا حافظ این موضوع ندارد آقایان باید قید کرد آقای وزیر دارائی تشریف دارند بنده توضیح بدهم فردا اگر چکسلواکی که امروز مطمح دستگاه کمونیزم است یعنی مملکتش با اصول کمونیزم دارد اداره میشود ما هم الان با آن دولت معامله تجارتي داریم چهارتا کارخانه آورد و گفت من اینجا کار میکنم و شصت هزار نفر زارع را هم آورد وارد کار کرد و در کارخانه شروع به تبلیغ ایده تلوژی کمونیزم کرد کی است که تضمین می کند جواب بدهد، در این صورت مملکت فردا دچار بدبختی بزرگی میشود (داراب - ماده ۶ جواب این را داده است) اجازه بفرمائید ماده ۶ جواب نمیتواند بدهد ما هم خوانده ایم سواد داریم می فهمیم آقای وزیر دارائی هم بمن جواب بدهند و الا استدعای سکوت می کنم یک عرض دیگری هم دارم آقایان من خودم پیشنهاد دهنده ام ولی گمان میکنم دولت خودش مواد را

مطالعه می کند و می آورد و تقدیم مجلس می کند ما باید اگر احیاناً تذکری لازم شد بدهیم و الا تبصره دادن بعقیده بنده کار خوبی نیست

وزیر دارائی (دکتر امینی) - بنده خواستم توجه آقای ابراهیمی را جلب کنم به ماده یک و دو که اولاً تشخیص این که سرمایه مال کی باشد وجه صورتی داشته باشد این وظیفه آن کمیسیون است که از طرف دولت مطابق این قانون تشکیل میشود و در مرحله نهائی هم دولت تصویب میکند البته دولت سیاست را در نظر میگیرد و بعد هم حدود احتیاج مملکت را می سنجد و اجازه آن را می دهد حالا فرض بفرمائید که اجازه صادر کرد و آن کشوری که آقای فرمائید سرمایه ای را وارد این مملکت کرد این سرمایه ترتیب خاصی که ندارد، یک حقوق و امتیازاتی ندارد که احیاناً خدای نکرده این نگرانی که جناب عالی دارید پیش بیاید این کار مانع مقررات داخلی مملکت ماست و همان عملی را که نسبت بدیگران میکنیم نسبت بآنها هم میکنیم بعقیده بنده این قسمت نگرانی ندارد و اگر خدای نکرده مملکت دچار ضعف و فتوری بود که هر کسی بتواند هر کاری که در این مملکت دلش می خواهد بکند این یک مطلب علیحدگی است و امیدوارم که یک همچو روزی پیش نیاید و نگرانی از این راه حاصل نخواهد شد بنا براین تذکر جناب عالی از نقطه نظر دقت و مراقبت بجاست و دولت هم باید دقت کند این سرمایه هائی که می آورد برای توسعه اقتصادی مملکت باشد و با آن منظور اصلی وفق بنده هم با سیاست عمومی و هم احتیاجات مملکت و آقایان این حیث نگرانی نداشته باشید (خلعبری - این ماده ۲ که فرمودید شامل ایراد ایشان نمیشود جواب صحیح بدهید)

رئیس - ایشان تقاضای سکوت لایحه را کردند آفاهم اگر نظری دارید می توانید پیشنهاد اصلاحی بکنید آقای عبدالرحمن فرامرزی -

چون حرف آقای ابراهیمی را کاملاً بجا می بینم عرضی ندارم فرمایش جناب آقای وزیر دارائی بنظر بنده قانع کننده نیست

بزرگ ابراهیمی - اجازه بفرمائید عرضی دارم

رئیس - اگر پیشنهاد اصلاحی دارید بدهید

رای گرفته میشود به پیشنهاد سکوت آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (عده کمی قیام نمودند) تصویب نشد، پیشنهاد دیگری قیام نمیشود (بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم تبصره زیر بماده

حد اکثر سود صاحبان سرمایه های خارجی بر حسب نوع عملیات آنان در آیین نامه تعیین خواهد گردید

دکتر پیرنیا

رئیس - آقای دکتر پیرنیا بفرمائید

دکتر پیرنیا - این پیشنهاد همانست که آقای وزیر دارائی و آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی قبول فرمودند حداکثر سود صاحبان سرمایه های خارجی بر حسب نوع عملیات آنان در آیین نامه تعیین خواهد شد

آقای وزیر دارائی موافقت؟ (وزیر دارائی - بلی موافقم) چون جناب آقای وزیر دارائی و جناب آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی این پیشنهاد را پذیرفته بعقیده بنده دیگر توضیحات بیشتری لازم نیست که عرض کنم و منظور این است که در آیین نامه یک حدودی برای سود قابل صدور تعیین شود که سبب تزلزل مقررات ارزی مملکت نشود و بهر حال یک رابطه ای باشد بین سودی که صادر میشود و سرمایه ای که وارد میشود دیگر بنده عرضی ندارم

رئیس - پیشنهاد آقای دکتر پیرنیا دوم تیره قرائت میشود (بشرح فوق قرائت شد)

رئیس - کسی اجازه صحبت نخواسته است آقای وزیر دارائی موافقت؟ (وزیر دارائی - موافقم) (دولت آبادی - بسیار خوب است) آقایانی که باین پیشنهاد آقای دکتر پیرنیا موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد، پیشنهاد دیگری قرائت میشود (بشرح زیر قرائت شد)

ریاست معظم مجلس شورای ملی چون در ماده اول لایحه جلب سرمایه های خارجی بورد کنندگان سرمایه از خارج اجازه استخراج معادن و بهره برداری و صدور مواد معدنی نیز داده شده و در ماده سوم همان لایحه کلیه تسهیلات و معافیت هائی که برای شرکت ها و تأسیسات تولیدی داخلی موجود است شامل سرمایه های خارجی میگردد و در قانون تشویق صادرات کلیه شرکت ها و مؤسسات تولیدی و معدنی برای مدت پنج سال از پرداخت هر گونه مالیات و عوارض گمرکی و غیره معاف شده اند و حتی بنگاه های حمل و نقل دولتی بخصوص راه آهن موظفند برای حمل کالاهای ضروری تا ۷۰ درصد از گرانیه بهاء تخفیف قائل شوند لذا کسانی که برای استخراج معادن بایران سرمایه وارد مینمایند هیچ گونه منافعی بکشور ما نرسانند و ذخائر طبیعی و ثروت ملی ما را باضمم سرمایه اصلی خود بر اینگان از ایران خارج مینمایند با توجه بمطالب فوق پیشنهاد می نماید تبصره ذیل بماده ۴ لایحه جلب سرمایه های خارجی اضافه گردد (بعضی لزماً نماندندگان - پیشنهادات قرائت میشود)

رئیس - تا اینجا مقدمه بود تبصره - هر خارجی که سرمایه خود را در ایران برای استخراج معادن بکار می اندازد در صورتیکه منافع حاصله سالیانه از ده درصد سرمایه اصلی تجاوز کند پنجاه درصد از مازاد ده در صد بدولت ایران تعلق خواهد گرفت. دکتر حمزوی

رئیس - آقای دکتر حمزوی توضیح بدهید

دکتر حمزوی - من فکر میکنم که احتیاج بتوضیح بیشتری اضافه بر آنچه در مقدمه نوشته شده نداشته باشد

رئیس - توضیح در مقدمه داده اندو تبصره پیشنهادی هم قرائت شد. آقای وزیر دارائی بفرمائید

وزیر دارائی - بنده درست متوجه نشدم

رئیس - تبصره دوم تیره قرائت می شود (بشرح سابق قرائت شد) آقای دارائی

وزیر دارائی - بنده این مقدمه را نفهمیدم که اصلاً از چه نظر هست حالا در معدن یا سایر قسمت ها این سرمایه که بکار می افتد یک صوری دارد ماهی گفتیم که در آیین نامه محدود کنیم ب میزان معین قابل انتقال باشد حالا اگر سرمایه داران داخلی را معاف کرده باشیم برای این اشخاص که معافیت های مالیاتی قائل شده ایم (دکتر حمزوی شده اند) گفته ایم روی یک اصل تساوی باشد شرکت های داخلی بنا بر این هر چه در شرکت های داخلی عمل کردیم با این ها هم عمل کنیم (دکتر حمزوی - پنج سال شرکت های داخلی را معاف کردید و ۷۰ درصد هم راه آهن تخفیف میدهند) اگر برای این است که گواقماً تشویق بکنید یک مطلب دیگری است در صورتی که بنده خیال میکنم یکی از طرق جلب سرمایه های خارجی و بکار افتادن آنها در ایران برای کارهای معدنی مهمتر از کارهای صنعتی است و اگر میخواهید یک محدودیتی قائل بشوید و یک تبعیضی قائل بشوید بنده نگران هستم که در آن قسمت عملی نشود سودش هم که محدود است همانطور که آقای دکتر پیرنیا پیشنهاد فرمودند آقایان هم تصدیق فرمودند بر حسب نوع کار یک سود معین دارد حالا ممکن است در معادن حساب از گرانیه بهاء تخفیف قائل شوند لذا کسی که برای استخراج معادن بایران سرمایه وارد مینماید هیچ گونه منافعی بکشور ما نرسانند و ذخائر طبیعی و ثروت ملی ما را باضمم سرمایه اصلی خود بر اینگان از ایران خارج مینمایند با توجه بمطالب فوق پیشنهاد می نماید تبصره ذیل بماده ۴ لایحه جلب سرمایه های خارجی اضافه گردد (بعضی لزماً نماندندگان - پیشنهادات قرائت میشود)

رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام بفرمایند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد

دیگر پیشنهادی در این ماده نیست دو تبصره تصویب شده بنا بر این بماده ۴ و دو تبصره رای گرفته میشود آقایانی که موافقت قیام بفرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد ماده پنجم مطرح است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۵ - خروج سرمایه اصلی و منافع آن ویا آنچه که از سرمایه و منافع در کشور باقی مانده باشد با دادن پیش آگهی سه ماهه و باز عایت مقررات موافقت نامه مورخه ۱۹۴۴ صندوق بین المللی پول مجاز خواهد بود ولی صاحب سرمایه موظف است برای مدت شش ماه از تاریخ خروج سرمایه لااقل ده درصد از سرمایه اولیه را برای تعهدات احتمالی خود در ایران نگاهدارد

رئیس - در این ماده هم کسی اجازه نخواسته است پیشنهادی هم نرسیده بنا بر این رای می گیریم بماده ۵ یک تیره دیگر قرائت میشود (بشرح سابق قرائت شد) آقایانی که با ماده پنجم موافقت قیام کنند (اکثر برخاستند) تصویب شد ماده ۶ مطرح است قرائت میشود (بشرح ذیل قرائت شد)

ماده ۶ - مقررات این قانون شامل مؤسسات و اتباع دولتی مقودر نیست و فعالیت که در کشور آنها انجام دادن فعالیت های اقتصادی برای اتباع و مؤسسات ایران ممکن باشد چون در کشورهایی که تابع رژیم سوسیالیستی اقتصادی هستند فعالیت اقتصادی و بهره برداری و کار آزاد برای مردم ایران و برای هیچ دولتی مقودر نیست و فعالیت در انحصار دولت آن رژیم است بنا بر این بنده بیانات آقای وزیر دارائی را این نحو تصریح میکنم و میگویم که این ماده ۶ تصریح کرده آن قسمت از ممالک که رژیم سوسیالیستی اقتصادی دارند مشمول این ماده نخواهند بود (صحیح است)

رئیس - پیشنهادی باین ماده رسیده قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد مینماید کلمه تسهیلات متقابل به از کلمه اقتصادی اضافه شود دولت آبادی

رئیس - آقای دولت آبادی توضیحی لازمست راجع به پیشنهاد آقای بزرگ ابراهیمی و جواب آقای وزیر دارائی این مسأله را مقتضی میدانم تذکر داده شود آقایان مسبق هستند که در مقابل رژیم کمی مردم بطریق آزاد اشتغال بکسب و تجارت دارند و دولی این رژیم را تعقیب میکنند ممالکی هم هست که در آن ممالک رژیمش رژیم اقتصادی است یعنی تابع قواعد سوسیالیستی است یعنی تابع رژیم اقتصادی سوسیالیستی هستند که در آن ممالک بهره برداری از زمین و همینطور بهره برداری از منابع تولید اختصاص بدولت دارد و دولت برای عموم بهره برداری از آن مسائل میکند و این قانون در ماده اولش میگوید اشخاص شرکت ها و مؤسسات خصوصی خارجی (که خصوصی در مقابل عمومی است) بنا بر این استفاده از این قانون

محدود است بممالکی که در آن رژیم سوسیالیستی اقتصادی نباشد و رژیم سرمایه داری باشد توجه فرمودید این قسمت باید تصریح شود و اینکه جناب آقای وزیر دارائی فرمودند در ماده ۲ هیئتی معین شده که آن هیئت باید رسیدگی کند و اجازه بدهد مطابق صریح ماده اول آن هیئت هم حق رسیدگی و اجازه نسبت بممالکی که در آن رژیم سوسیالیستی اقتصادی هست نخواهد داشت بنا بر این چون آنها کار خصوصی نمیتوانند انجام بدهند و در آنجا اشخاص حق کار کردن خصوصی ندارند اگر تقاضاهائی هم شود نه مشمول اینست و نه در موقع تنظیم این قانون مقصود این است که شامل آنها باشد و این شامل ممالکی که دارای رژیم اقتصادی سوسیالیستی هستند بطریقاً نخواهد بود (عبدالرحمن فرامرزی - صحیح است) این را میخواستم اطلاع آقایان نمایندگان محترم برسازم که این مطلب اینجا روشن شود و به منظور ماده ۶ که الان مورد بحث است میگوید مقررات این قانون شامل مؤسسات و اتباع دولتهائی خواهد بود که در کشور آنها انجام دادن فعالیت های اقتصادی برای اتباع و مؤسسات ایران ممکن باشد چون در کشورهایی که تابع رژیم سوسیالیستی اقتصادی هستند فعالیت اقتصادی و بهره برداری و کار آزاد برای مردم ایران و برای هیچ دولتی مقودر نیست و فعالیت در انحصار دولت آن رژیم است بنا بر این بنده بیانات آقای وزیر دارائی را این نحو تصریح میکنم و میگویم که این ماده ۶ تصریح کرده آن قسمت از ممالک که رژیم سوسیالیستی اقتصادی دارند مشمول این ماده نخواهند بود (صحیح است)

رئیس - پیشنهادی باین ماده رسیده قرائت میشود

(بشرح زیر قرائت شد) اینجناب پیشنهاد مینماید کلمه تسهیلات متقابل به از کلمه اقتصادی اضافه شود دولت آبادی

رئیس - آقای دولت آبادی توضیحی لازمست راجع به پیشنهاد آقای بزرگ ابراهیمی و جواب آقای وزیر دارائی این مسأله را مقتضی میدانم تذکر داده شود آقایان مسبق هستند که در مقابل رژیم کمی مردم بطریق آزاد اشتغال بکسب و تجارت دارند و دولی این رژیم را تعقیب میکنند ممالکی هم هست که در آن ممالک رژیمش رژیم اقتصادی است یعنی تابع قواعد سوسیالیستی است یعنی تابع رژیم اقتصادی سوسیالیستی هستند که در آن ممالک بهره برداری از زمین و همینطور بهره برداری از منابع تولید اختصاص بدولت دارد و دولت برای عموم بهره برداری از آن مسائل میکند و این قانون در ماده اولش میگوید اشخاص شرکت ها و مؤسسات خصوصی خارجی (که خصوصی در مقابل عمومی است) بنا بر این استفاده از این قانون

و اتباع دولتهائی خواهد بود که در کشور آنها انجام دادن فعالیت های اقتصادی و تسهیلات متقابل برای اتباع و مؤسسات ایرانی ممکن باشد زیرا ممکن است بشود تجارت کرد ولی تسهیلات متقابل بمانندند پس خواهش میکنم آقای وزیر دارائی و آقای وزیر اقتصاد ملی اگر دقت بطلب بنده کرده اند قبول بکنند و آقایان هم رأی بدهند تا که کمی بازار گران خارج از کشور شود.

وزیر دارائی - اشکالی ندارد ،

مواقفم . رئیس آقایانیکه باین اصلاح موافقت قیام بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد حالا بخود ماده باین اصلاح رأی می گیریم آقایانیکه با ماده ۶ باین اصلاحی که بعمل آمد موافقت بفرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد . ماده هفتم قرائت میشود .

(شرح زیر قرائت شد) ماده ۷ - هیأت مذکور در ماده ۲ بالا آئین نامه اجرای این قانون را تهیه و در مدت دو ماه بتصویب هیأت وزیران و کمیسیون های مربوطه مجلسین خواهد رسانید . رئیس - کسی در این ماده اجازه صحبت نخواست پس پیشنهاد هائ� قرائت میشود . (شرح زیر قرائت شد)

اینجناب پیشنهاد مینمایم که باآخر ماده ۷ تبصره ذیل اضافه شود : نوع عملیاتی که اشخاص و شرکتهای مؤسسات خصوصی خارجی میتوانند در ایران انجام دهند بوسیله آئین نامه مزبور تعیین خواهد گردید .

رئیس - آقای خلعتبری

ارسلان خلعتبری - آقایان توجه بفرمایند ، از این سرمایه خارجی اگر تصویب استفاده بشود برای مملکت ضرر ندارد در بعضی از ممالک دنیا طرز استفاده طبق یک مقرراتی بوده است که استفاده کرده اند . در ممالک آمریکای جنوبی اساس استفاده از سرمایه های خارجی و سرمایه های آمریکائی اصل ۵۰ در ۵۰ بوده خواستم عرض کنم که در ممالک دیگر هر کدام با یک رویه و شیوه خاصی از این استفاده کرده اند . بنده در نطق بدوی بطور خیلی اختصار خدمت آقایان عرض کردم در این قانون نصی که بنظر بنده میرسد اینست که در ماده ۲ رسیدگی بپیشنهاد ها و اجازه دادن بعملیاتی که سرمایه دارهای خارجی میتوانند در کشور بکنند شرط شده است بتصویب یک کمیسیون که عبارتست از معاونین وزارت دارائی و وزارت امور خارجه و وزارت اقتصاد ملی و مدیر عامل سازمان برنامه و رئیس اطاق بازرگانی طهران میخواهم عرض کنم که این اشخاص بتنهائی بنظر بنده کافی نیستند که در یک مملکتی که فاقد سرمایه است اگر سرمایه

های بزرگ آمد بتواند خیلی خوب استفاده کند ، بنده معتقد نوع عملیاتی که این مؤسسات خارجی در مملکت ما میتوانند بکنند باید از اختیار این کمیسیون بتنهائی خارج باشد و قبلاً تعیین شده باشد یعنی منظورم اینست که نوع عملیات را قبلاً اگر معین کنند بهتر از اینست که باختیار کمیسیون بگذارند ، آقای رضائی توجه بفرمایند این مطلب یک مطلب خیلی مهمی است و جناب عالی اطلاعات اقتصادی دارید توجه بفرمایید کمیسیون هر کمیسیونی که میخواهد باشد ، پیشنهادی که بآن میرسد باید قبول کند یا باید رد کند بنده میخواهم مجلس شورای ملی یک تضمین بهتری بگذارم بجای اینکه در هر موضوع بخصوصی کمیسیون رسیدگی کند من میخواهم نوع عملیاتی که سرمایه دارهای خارجی میتوانند در ایران انجام بدهند در این آئین نامه پیش بینی شود (عبدالرحمن - فرامرز - مثل بزید ؟) مثل عرض میکنم ، مثلاً در آئین نامه پیش بینی میشود که معاملات صرافی صنایعی که در ایران ممکن است همان صنایع عمل شود مثل صابون سازی ، ماهی گیری ، نوع عرض کم پارچه بافی این کارهایی که خود افراد داخلی میتوانند انجام بدهند و سرمایه لازم ندارد و اگر خارجی آمد سرمایه بزرگی ریخت میتواند این کار را از دست اکثر مردم ایرانی در بیورد این رایجی اینکه دو نفر معاون یک نفر وزیر پیشینند حل کنند این را قبلاً مجلس شورای ملی از لحاظ اینکه مادر ماده ۷ گفته ایم هیأت مذکور در ماده بالا یعنی ماده ۲ اشخاصی که اشخاصی هستند معاون وزیر خارجه معاونین وزارت دارائی و اقتصاد مدیر عامل سازمان برنامه و رئیس اطاق بازرگانی تهران پیشنهاد بنده اینست بنده پیشنهاد میکنم نوع عملیاتی را که اشخاص و شرکتهای و مؤسسات خصوصی خارجی می توانند در ایران انجام بدهند بوسیله آئین نامه مزبور تهیه خواهد گردید چون این آئین نامه را کمیسیون اقتصاد ملی باید تصویب کند بنابراین اگر خواستند پنج بافی ماهی کار هائی که مردم میتوانند انجام بدهند در آئین نامه بگذارند کمیسیون مجلس احتمال میرود تصویب نکند و آنوقت میتواند بگوید نوع عملیاتی که میتواند انجام دهند از انقبیل است تصویب ، کارخانه الکتریکی بکیر کردن کارخانه اتومبیل سازی وارد کردن کارخانه چرخ خیاطی وارد کردن است ، میخواهم عرض کنم که نوش را کمیسیون معین کند . استفاده از معادن و امور صنعتی بطور مطلق درست نیست . اینها را اگر قبلاً کمیسیون در آئین نامه معین کند بعد دیگر اشکال ندارد دیگر هیچکس نمیتواند از آن آئین نامه تخطی کند . آنوقت آن کمیسیونی که باید پیشنهادها را رسیدگی کند آئین نامه را میکند در جولیش اگر

بفرمایید اگر بخواهند در آئین نامه تمام مواردی که آن هیأت باید در آن موارد مطالعه کند و تصمیم بگیرد ذکر کند تصویب خواهد فرمود که ممکن نیست ممکن است یک مواردی بعداً پیش بیاید و بنسبست اینکه این آئین نامه بتصویب هیأت وزیران و کمیسیون های مربوطه مجلسین رسیده عملیات هم در آئین نامه معلوم باشد که کیانی های خارجی هم بدانند برای چه کارهایی میتوانند پیشنهاد کنند مثلاً برای تأسیس بانک پیشنهاد میدهد در آئین نامه اگر معین شده باشد که بانک می تواند تأسیس کنند بانه مطلب معلوم است که آن وقت دیگر نمیتواند کارهای اساسی مملکت را بگذارند و بکار های دیگری بپردازند چون بشما عرض میکنم اگر سرمایه قوی و زیادی در یک مملکت آمد و این قانون تصویب شد هر روز دیگر نمی شود این قانون را عوض کرد (صبح است) و هر روز هم آقای وزیر دارائی تشریف ندارند ممکن است اشخاص ضعیفی این حق را از مردم بگیرند و به سرمایه داران خارجی بدهند . این هیچ مانع نیست این قانون را این پیشنهاد تبدیل و تضمین میکند (صبح است)

رئیس - آقای خرازی

خرازی - (مخبر کمیسیون اقتصاد ملی) - عرض کنم با توجهی که آقایان نمایندگان محترم دارند و مخصوصاً آقایانی که در رشته قضائی سوابق و اطلاعاتی دارند مثل جناب آقای ارسلان خلعتبری ، بنده میخواستم توجهشان را به ماده یک قانون کاول ماده ای است که دولت وقتی خواسته لایحه جلب سرمایه داران خارجی را تهیه بکند باین نکته مهم توجه کرد است و آمده در دو سطر آخر نوشته این هائی که میخواهند بصورت نقد و یا ماشین آلات و یا کارخانه سرمایه خودشان را بیارند صریحاً قید آن نوعی که آن منظور نظر جناب آقای خلعتبری است نوشته شده که منظور عمران و آبادی و فعالیت تولیدی اعم از صنعتی و معدنی و کشاورزی باشد حالا جناب آقای خلعتبری نگران هستند که ممکن است این هائی که در ماده ۲ برای رسیدگی باین پیشنهادها معین شده این هیأت توجه نکند و بیاینده محصولات و مصنوعات که در داخله کشور تهیه میشود برای نظایر و مشابه آنها اجازه بدهند از خارج سرمایه وارد شود و باین کارها بپردازند در صورتی که این قضیه در قانون انحصار تجارت خارجی هم مصرح است که محصولات و مصنوعات که باندازه مصرف در داخله کشور تهیه می شود در نظر نظایر و مشابهش را نباید از خارج اجازه بدهند و وارد شود چه رسد باینکه یک اشخاص بیایند با سرمایه داران داخلی و صاحبان حرف و صنایع داخلی رقابت کنند حالا مطلبی که در این موضوع هست ملاحظه

خلعتبری - قید نشده است آقای خرازی

رئیس - آقای کفیل وزارت اقتصاد ملی

کفیل - بنده در تأیید فرمایشاتی که جناب آقای خرازی فرمودند می خواستم عرض کنم نوع این کارهایی که سرمایه های خارجی میتوانند مشغول بشوند در ماده یک ذکر شده مطلب از نظر بنده دو تا است یا خود نوع کار است یا اگر بخواهید در خود کار در این نوع بیک کارهایی اجازه بدهید و یک نوع کارهایی را اجازه ندهید مثلاً در گذر صنعتی بگویند فلان کار مجاز است ولی فلان کار مجاز نیست در اینجا بنده خواستم عرض کنم این لایحه بطوری که از اسمش پیداست لایحه جلب و حمایت سرمایه های خارجی است اگر باین نوع کارهایی که جناب آقای خلعتبری فرمودند با سرمایه های داخلی هم اجازه داده نمی شود البته مسلم است سرمایه های خارجی هم اجازه

داده نخواهد شد ولی اگر ما تصور بکنیم که بعضی کارهایی وجود دارد که مفید است ولی سرمایه های خودمان نمیتوانند این کارها را بکنند البته سرمایه خارجی میتواند این کارها را بکند بنابراین اگر اسمش را گذاشته ایم لایحه جلب سرمایه های خارجی (خلعتبری) شما میدانید که مملکت بچه چیز احتیاج دارد آنها را در آن آئین نامه تعیین کنید) عرض کنم که اگر آنها را تعیین بکنیم یا باید یک قانونی بگذاریم که در مملکت ما این کارهای بخصوص را هیچکس نمیتواند بکند یا اگر سرمایه ایرانی میتواند بکند دیگر نمی توانیم بین سرمایه ایرانی و خارجی تبعیض قائل بشویم و بگوئیم سرمایه های خارجی محدود است در حدود این نوع کار این قانون را نمیشود اسمش را لایحه جلب و حمایت سرمایه های خارجی گذاشت (خلعتبری) چرا نمیشود ؟ رقم ۲۰ رقم کار را بکنند صد رقم تعیین کنید (دکتر جزیری - کارخانه عروسک سازی نیاورند) آمدیم یک کسی یک نوع عکار تازه ای پیشنهاد کرد چکارش میشود کرد (خلعتبری) آنوقت قانون بیاورید پس هر روز باید قانون بیاوریم

رئیس - آقای فرامرزی

عبدالرحمن فرامرزی - مرضی ندارد

رئیس - پیشنهاد مجدداً قرائت میشود . (شرح سابق قرائت شد) رئیس - آقایانی که با این پیشنهاد موافقت قیام کنند (عده کمتری برخاستند) تصویب نشد . پیشنهاد دیگر قرائت میشود .

عمیلی فوری - استفاده کردم

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - بنده باین اصلاح موافقت نمیکنم

رئیس - آقای عیسی نوری

عیسی نوری - پیشنهاد مینمایم اصلاح زیر بعمل آید در ماده ۷ بجای عبارت (هیئت مذکور در ماده ۲) نوشته شود (دولت مکلف است) عیسی نوری

رئیس - آقای داراب

داراب - البته آقایان اطلاع دارند که در آئین نامه این قانون ماسرکار خواهیم داشت با تروست ها و کنسرسیوم های عظیم سرمایه داری که برای ارزان بودن کار ارزان بودن مواد اولیه در ایران بطرف ایران سرازیر خواهند شد در این تردیدی نیست آنچه در ایران مورد توجه آقایان صاحبان

آئین نامه اجرای این قانون را تهیه و در ظرف دو ماه بتصویب هیئت وزیران و کمیسیون های مربوطه مجلسین خواهد رسانید این عبارت طوری است که نشان میدهد که مجلس شورای ملی غیر از دولت بایک هیئت دیگری هم طرف است و آن هیئت هم مسئول مجلس است در حالیکه فقط دولت در مقابل مجلس شورای ملی مسئول است نه هیئتی که خودشان دو ماه این منظور را عملی نکردند آیا ما میتوانیم هیئت را استیضاح بکنیم (دکتر امینی - صحیح است) و از هیئت سؤال بکنیم بنا بر این بنده یک نقض قانونی را در عبارت ماده ۷ دیدم و باین جهت پیشنهاد دادم بجای هیئت مذکور در ماده بالا نوشته شود دولت مکلف است تا کار دولت وظیفه اش را انجام نداد بتوانیم اخذ مسئولیت بکنیم (صبح است)

رئیس - آقای عیسی نوری

عیسی نوری - بنده این را میدانم (عیسی نوری) تذکر عرض کردم) ماده ۳۹ آئین نامه را برایتان میخواند که دیگر تذکر ندهید وقتی هنوز مخبر کمیسیونها تعیین نشده اند مخبر سابق دفاع میکند ماده ۳۹ قرائت میشود :

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - آقایان اینجاست

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - آقای داراب رفیق عزیز بنده یک اصل اقتصادی را فراموش فرمودند که اگر بنا باشد در یک کشوری فعالیت اقتصادی زیاد شد آیا وضع قیمت ها و مزد کارگر بهمان ترتیب سابق خواهد ماند ؟ هنوز هیچ نشده شما در هر کار عملی روزی هشت تومان پیدان کنید در اطراف تهران هم همینطور است بنابراین بنده نفهمیدم این کارگر ارزان و مواد اولیه ارزان که فرمودند چه طور است اگر فعالیت زیاد شد هم مواد اولیه بالا میرود و این کارتها و تراست ها و این ترتیبها که فرمودید اینطور تهیه میکنند و اینطور میفرشند بنده هیچ نفهمیدم و خیال میکنم این مطالب کلی که فرمودند که آنها میروند همدست میشوند برای اینکه سطح قیمت ها یکی باشد بنده خیال میکنم در کشور ما مصداق پیدان کنند بنده با آنقول میدهم که اگر بنا شد فعالیت زیاد شد و با همین برنامه

عمرانی بکار افتاد اصلاح کردی پیدا نخواهد شد و یکی از مسائل بسیار مشکل در آئین نامه ما همین مسئله فقدان کارگر خواهد بود رئیس - آقای رضائی - پیشنهاد جناب آقای داراب بعقیده بنده نقض غرض است و خود اصل لایحه را از بین میبرد چون دولت منظورش از تقدیم این لایحه بمجلس جلب سرمایه های خارجی است الان یکی از گرفتاریهای تجار داخلی و بازرگانان داخلی و کسانی که سرمایه شان را بکار انداخته اند همین موضوعی است که گاه گاه وزارت اقتصاد دستکاهش هوس نرخ بندی میکند و متأسفانه اسباب زحمت میشود و هیچوقت هم نتیجه مطلوب ندارد ایشان در توضیحاتی که فرمودند راجع بآمدن سرمایه های تراس ها و کارتل های خارجی اظهار نگرانی کردند در صورتیکه غرض از دادن این لایحه بمجلس و غرض از تصویب این لایحه اینست که سرمایه کیانی های خارجی بیاید باین ایشانشان مثل اینکه این پیشنهاد را دادند که این سرمایه ها بیاید بنظر بنده اگر این پیشنهاد تصویب بشود که بنده خیلی هم امیدوار نیستم که سرمایه های خارجی بیاید باین با تصویب این لایحه ولی اگر بنا شود که این پیشنهاد تصویب بشود مسلماً قسمت عمده اش بوجوب همین پیشنهاد بر خواهد گشت و نخواهد آمد رئیس - رأی گرفته میشود بپیشنهاد آقای داراب آقایانی که موافقت قیام کنند (عده کمی برخاستند) تصویب نشد در پیشنهادی که آقای عیسی نوری کرد و تصویب شد که بجای هیئت مذکور دولت گذاشته شود بجای « هیئت مذکور موظف است تولید میشد و بقیه ای که در جاهای دیگر می فروشد لاقول وقتی ما اگر ارزان میدهیم بخش ارزان هم بخریم آقایان اینجا توجه بفرمایند و استدعا میکنم از آقای وزیر دارائی که موافقت بفرمایند (احسن است)

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - آقای داراب رفیق

وزیر دارائی - آقای داراب رفیق عزیز بنده یک اصل اقتصادی را فراموش فرمودند که اگر بنا باشد در یک کشوری فعالیت اقتصادی زیاد شد آیا وضع قیمت ها و مزد کارگر بهمان ترتیب سابق خواهد ماند ؟ هنوز هیچ نشده شما در هر کار عملی روزی هشت تومان پیدان کنید در اطراف تهران هم همینطور است بنابراین بنده نفهمیدم این کارگر ارزان و مواد اولیه ارزان که فرمودند چه طور است اگر فعالیت زیاد شد هم مواد اولیه بالا میرود و این کارتها و تراست ها و این ترتیبها که فرمودید اینطور تهیه میکنند و اینطور میفرشند بنده هیچ نفهمیدم و خیال میکنم این مطالب کلی که فرمودند که آنها میروند همدست میشوند برای اینکه سطح قیمت ها یکی باشد بنده خیال میکنم در کشور ما مصداق پیدان کنند بنده با آنقول میدهم که اگر بنا شد فعالیت زیاد شد و با همین برنامه

رئیس - آقای وزیر دارائی

وزیر دارائی - آقای داراب رفیق

وزیر دارائی - آقای داراب رفیق عزیز بنده یک اصل اقتصادی را فراموش فرمودند که اگر بنا باشد در یک کشوری فعالیت اقتصادی زیاد شد آیا وضع قیمت ها و مزد کارگر بهمان ترتیب سابق خواهد ماند ؟ هنوز هیچ نشده شما در هر کار عملی روزی هشت تومان پیدان کنید در اطراف تهران هم همینطور است بنابراین بنده نفهمیدم این کارگر ارزان و مواد اولیه ارزان که فرمودند چه طور است اگر فعالیت زیاد شد هم مواد اولیه بالا میرود و این کارتها و تراست ها و این ترتیبها که فرمودید اینطور تهیه میکنند و اینطور میفرشند بنده هیچ نفهمیدم و خیال میکنم این مطالب کلی که فرمودند که آنها میروند همدست میشوند برای اینکه سطح قیمت ها یکی باشد بنده خیال میکنم در کشور ما مصداق پیدان کنند بنده با آنقول میدهم که اگر بنا شد فعالیت زیاد شد و با همین برنامه

(اسامی آقایان نمایندگان بترتیب ذیل بوسیله آقای جلیلی (منشی) اعلام و در محل نطق اخذ رأی بعمل آمد)

آقایان : کاشانی . امیر تیمور کلکالی
مهدوی . کریمی . شاهر خشاهی . دکتر
عدل . صفاری . عماد تربتی . عبدالرحمن
فرامرزی . معین زاده . محمودی . بزرگ
نیا . سلطان مراد بختیار . شبانی . احمد
فرامرزی . قنات آبادی . دکتر مشیر فاطمی
شادمان . مرآت اسفندیاری . موسوی .
بهادری . مهندس قباد ظفر . اعظم زنگنه
عباسی . ایلخانی زاده . کو نژاد . امید
سالار . بزرگ ابراهیمی . رضائی . فرود
پورپور . خرازی . سالار بهزادی .
نقّه الاسلامی . دکتر آهی . عاملی . پور-
سرتیب . عبدالصاحب صفائی . مصطفی
ذوالفقاری . مشایخی . سهرائیان .
بوداغیان . بیات ماکو . اخوان . امیر
نصرت اسکندری . دکتر امیر نیرومند
داراب . تیمورتاش . غضنفری . صدقی
قراگزلو . دکتر سید امامی . راقی
دکتر وکیل . ارلان . فرید اراکی .
مهندس اردبیلی . کیکاوسی . دکتر سعید
حکمت . یارافشار . دکتر حمزوی .
برومند . توماج . کاشانیان . قرشی .
مرتضی حکمت . دکتر عمید . سلطانی
بهبهانی . دکتر جزایری . خلعتبری .
حائریزاده . عمیدی نوری . شفیع . هدی

نصیری . اکبر . صرافزاده . محمود
ذوالفقاری . دولت آبادی . افخمی .
یدالله ابراهیمی . حمیدیه . باقر بوشهری
جلیلی . درخشش . سید احمد صفائی
استخر .

(آراء مأخوذه شماره شد . ۶۹ ورقه
سفید موافق ۸ ورقه کبود مخالف ۸ ورقه
سفید بی اسم شماره شد)

رئیس - لایحه جلب سرمایه خارجی
از ۸۹ نفر عده حاضر با ۶۹ رأی موافق
تصویب شد

اسامی موافقین - آقایان : دکتر مشیر
فاطمی . عماد تربتی . محمود ذوالفقاری
داراب . عمیدی نوری . دکتر عدل .
عباسی . باقر بوشهری . اکبر . نصیری
مهندس کیقباد ظفر . بزرگ نیا . سهرائیان
اعظم زنگنه . احمد فرامرزی . دکتر
امیر نیرومند . امید سالار . کاشانی .
صفاری . سالار بهزادی . شبانی . بوداغیان
دکتر سید امامی . اسکندری . مهدوی
بزرگ ابراهیمی . کاشانیان . مصطفی
ذوالفقاری . دولت آبادی . معین زاده .
عبدالرحمن فرامرزی . مرآت اسفندیاری
محمودی . شادمان . پورپور . غضنفری
بهادری . خرازی . ایلخانی زاده .
رضائی . موسوی . دکتر آهی .
نقّه الاسلامی . پورسرتیب . عاملی . فرود
فرید اراکی . اخوان . دکتر وکیل .

دکتر جزایری . شفیع . برومند . مشایخی
اردلان . تیمورتاش . دکتر عمید . قرشی
توماج . مرتضی حکمت . بهبهانی . استخر
افخمی . گبو . حمیدیه . یدالله ابراهیمی .
سلطانی . جلیلی . صرافزاده . بیات
ماکو .

اسامی مخالفین آقایان : نراقی .
دکتر حمزوی . قنات آبادی . حائریزاده
مهندس شاهر خشاهی . کی نژاد . یارافشار
درخشش (با ذکر این جمله : چون تصویب
این لایحه را مخالف مصالح مملکت میدانم
از اینجهت مخالفم)

ورقه سفید بی اسم علامت امتناع
۸ ورقه .

رئیس - آقای وزیر دارائی
وزیر دارائی - بنده خواستم از
تصویبی که آقایان فرمودید تشکر کنم
و امیدوارم که هر چه زودتر آئین نامه اش
تهیه بشود و از کمیسیونها قبلا می خواهم
تقاضا بکنم که در تصویب آئین نامه هر چه
بیشتر تسریع فرمایند که هر چه زودتر این
قانون اجرا بشود (انشاء الله)

**۶- تعیین موقع و دستور
جلسه بعد ختم جلسه**

رئیس - گزارش لایحه تبدیل
کارمندان دون پایه و حکمی برسمی از
کمیسیونها رسیده . عده ای از آقایان
تقاضا کرده اند که در دستور قرار بگیرد

بافوریت اینست که اول باید رأی بگیریم
که اینرا در دستور بگذاریم و بعد بفریش
رأی بگیریم پیشنهاد قرائت میشود
(شرح زیر قرائت شد)

ریاست محترم مجلس شورای ملی
اینجانبان پیشنهاد مینمائیم لایحه
تبدیل کارمندان دون پایه و حکمی و روز
مزد برسمی که گزارش آن از طرف
کمیسیونهای استخدام و دارائی بمجلس
شورای ملی تقدیم شده یک فوری تلقی و
لایحه مزبور مقدم در دستور قرار بگیرد
و تصویب شود .

محمدرضا خرازی . صادق نراقی .
کاظم شبانی . عمیدی نوری و عده ای
امضاء دیگر .

خرازی - اجازه میفرمائید توضیح
عرض کنم ؟

رئیس - برای در دستور قرار
گرفتن توضیح لازم ندارد فقط باید
رأی بگیریم که عده برای رأی کافی نیست
و ده نفر از آقایان بعد از آنکه رأی باورقه
را داده اند رفته اند البته جریمه میشوند .
فملا جلسه ختم میشود . جلسه آینده روز
سه شنبه ساعت ۹ صبح خواهد بود دستور
همهمین لایحه تبدیل کارمندان

(مجلس مقارن ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - **رضا حکمت**